

PLACCAET

E N D E

Ordonnantie op 't Stuck

van de Generale ende Gemeene

Middelen / by de Staten van de Ver-
eenighde Provincien bewilliget tot onder-
standt van de gemeene Saecke.

Inhoudende mede 't Verbodt met de Vyanden
ofte op der Vyanden Landen te handelen.

E Staten

Generael der Ver-
eenichde Nederlanden /
Allen den ghenen die
dese tegenwoordige ge-
toont sullen worden /
Saluyt: Alsoo omme
metten geboegelijsten /
gelijckmatichsten / en-
de minstquestelijcksten
Middelen / te verballen

d'onkosten van den Oorzoge / tot beschermenisse der
boorz. Landen / ende wederstant van den Vyande
nodich / met goede rijpe ende boorzbedachte deli-
beratie / in den Tractaet van de Reductie met
de Stadt Groningen gemaect / wel uptdruckelijck
is geconditioneert ende bespraocken / dat de boorz.
A

Stadt

landen gebrouwen/die vertapt worde/van de tonne: 1 gl:

Van gelijcke tonne voor eygen drincken in geleght: - 10 ft.

Van een tonne Biers binnen dese Provintie gebrouwen/ die ten platten Lande geconsumeert ende vertapt wort/ veertigh stupvers ende daer boven weerdich zijnde: 1 gl:

Van een tonne Biers/dertigh stupvers tot veertigh stupvers exclus / weerdich zijnde/ die vertapt wort: 8 ft.

Key-bieren / Byplofs-bieren/ Schutte-bieren/ Schouw-bieren/ Kraem-bieren / Groebe-bieren ende andere / sonder onderschept / waer die gedroncken worden/ ofte hoe sy genoemt mogen worden / sullen betalen als of sy vertapt worden / uytgesondert dat alle Kraem-vrouwens, geduyende hare Kraem, den Op-Accijs van een tonne Biers sullen mogen gemieten/ maer wat Bieren aldan meer geconsumeert worden / sullen daer van den Op-Accijs/ daer toe staende/ gelijk van alle andere Bieren/ betalen.

Ende sal men gehouden wesen den Pachter van den Op-Accijs aen te geben/ gelijk als den Pachter van den Impost/ al waer het van de Bieren in dese Provintien gebrouwen / die voor eygen drincken worden in geleght / daer van geen Op-Accijs betaelt wort: Gelijk oock aengegeven sal moeten worden/ de tonne Biers/ daer van de Kraem-vrouwen/ als voorz/ exemptie wert toegestaen.

Ende sullen de boeten van den Op-Accijs soo hooge genomen worden/ als de boeten op den Impost van de Wynen ende Bieren.

BRAN-

Anmeer eenich verderflich goet be-
 kommt of gearresteert wort / sal de Arrestant t'selbe
 goet by gebreck van verborzginge met kennisse / ende
 ten overstaen van t' Gherichte opentlyck ten hooghsten pryse
 doen verkopen / ende sullen de peyninghen daer van komende /
 onder t' Gherichte verblippen tot nytdyacht der saken.

S twee of meer personen een dinck
 ofte goet hadden doen arresteren / sal d'eerste Arrestant
 worden gheprefereert / ten ware dat de Arresten op
 eenen dach aen geleght mochten zyn: In welcken cas geen pri-
 oriteit of voortocht plaetse sal hebben / Maer in eenen desola-
 ten Boedel sullen die ongeprivilegieerde Inheymische Credito-
 ren binnen ses Weecken / ende die Dytchemsche binnen drie
 Maenden / nae dat den Boedel desolaet is gheworden / Deen
 nae den anderen beginnende / gelyckelijck naer advenant der
 summen concurreren.

Van Pandinghe.

TITULUS VI.

Et pandinge worden aen
 het Gherichte gebracht / alle personen / soo
 wel Riddermatige als andere / in saecken
 die pantbaer zyn / als binnen ende buy-
 ten Jaersche verschenen Kenthen / gherichtelijck gheconsti-
 tuert ende versegelt upt eenich goet vooz den Richter / daer
 dat

ciële Middelen met d'Executorialen by de Pro-
bintie gebruyckelijck / selfs booz de Provinciale
lasten worden ingebordert / ende dooz deselve aen
haer weder uitgekeert / sonder dat dickwijls
van de Provinciale Middelen ende Heente ofte
Carspel penningen een à part Boeck ofte Ree-
keningē wordt geholdē / maer ten eenemacl con-
funderen / wat comme oock dooz d' Heeren Ges-
deputeerde Staeten deser Provincie tot booz-
cominge van diergelycke bewieringe op den
10. October 1660, ende op den 24. deses / dooz
openbaere Placcaeten de Collecteurs ofte
Schatbeurders in den Oldampte / ende de
selve de welke van haer Familie sijn / hebben
verbooden haer niet eenigh ontfangh ende uits-
gabe der Heente ofte Carspel penningē te mes-
leren op pœna van Cassatie haeres ampts /
ende 100. Car. guld. Breucke. Dies niet te-
genstaende beyde ontfangen naerderhandt in
een persoon wederom sijn gecumuleert / sonder
dat aen d' Ingesetenen behoortijcke rekeningē
ende reliqua is gedaen van sodaene penningen /
als sy tot Carspels ofte Heente lasten hebben
gecontribueert ofte opgebracht. Daer en booz
ben hoe dat ons claechlijck is geremonstreert d'
ober-

achtervolght te worden/ voorbeholden t. H. Heeren
Wozgemesteten ende Raadt desen 't allen tijden nae
verepsch ende ghelegenthepdt van saken 't amplieren
corrigeren ende veranderen: Groningz Mercurii den
19. August. 1662.

*Ter Ordonnantie der H. Heeren
voorsz.*

S. GOCKINGA, Secret.

8. **S**o verre een Procureur ende Vol-
mechtigher sijnes Partypen saecken quame te versuy-
men / door dien hy den aenghestelden termijn van in-
byngen niet waerneemt / of oock andersins / hoe dat mochte
zijn: deselve sal gehouden wesen alle schade ende Interest sijnen
pincipalen te beteren.

9.

9. **I**f semant van partypen arm waer/
ende niet vermochte een Advocaet of Procureur te
loonen / soo sal alsulcke arme persoone / door last van
Ridderchap ende Steden ghedient worden / by alsulcken Ad-
vocaet ende Procureur als deselve sullen ordineren / ende sullen
die also geordineert zijn / t'selve niet mogen wepgeren tegen als-
sulcke belooninge als redelicken erachtet sal worden.

10.

10. **D**oorts sal oock eenen sederen ghe-
oorloft wesen / sijn eyghen saken op sijn selfs van ende
voete / als van oldes voor te stellen / te verdedighen /
ende ten eynde te vervolgen. Waerinne van t'Gerichte den
selven partypen alle mogelijcke behulp ende vorderinge gedaen
sal worden.

11.

11. **K**neurattien ende Volmachts-brie-
ven voor Notaris ende Ghetuygen / soo wel binnen als
buyten de Provinci van jemanden ghepasseert / sullen
nul

lypden ende anderen / in haer handelinge vooꝝ vroom ende oprecht bekent sijnde / in saken van haer dagelicksche Coophandel of ueringe / ende niet vorder / Maken vooꝝ haer half bewijs / so dat sy het selfde niet haren eedt sullen mogen suppleren.

Obligatien ende Schultbyeden gerichtelicken bekant strecken oock vooꝝ bewijs / also dat die penningen daer af int Gerichte sullen worden genamptseert / ende byden Crediteur daer uyt onder cautie mogen worden gelichtet / Sulx dat indien die gedaegde daernaewijzen konde die schult betaelt te wesen / d'impetrant int eynde bande sake gecondemneert sal worden in alle schade ende interessen bande partye / ende daerenboven arbitralicken gestraft na eysch bande saken.

Van Possessoir saken.

Titulus XV.

Wat die saken ende rechtsplegin-
gen ten possessoir / ende in den eersten het interdium adipiscendæ possessionis angaet / Sullen die Dosten niemant stellen in die erffeuwle ofte goederen / alreede by anderen rechtelick beseten / om den selven eersten besitter / al schoon hy daerin geen Jaer ende dag geweest hadde / daer uyt te setten / onder wat deksel sulkes vooꝝgenomen / of gedaen solde mogen worden : het ware dan van Coop / permutatie / Pantstellinge / van Versterk of anders. Van part-
tyen

Niemant sal oock deel hebben in sa-
ken daerinne hy parthyen dient/ eenighe actien mogen kopert
off Contracten daer over maken; dan sal cen jeder met sijn
Salaris te vreden wesen / op poene van vijffentwintig olde
schilden/ anden Schultes/ ende wederparthye/elck vooz die
helfte/ te verbeuren/ ende dat eventwel sulcke compacten on-
duchtigh ende van geueer werden sullen sijn.

Vrouws personen sullē sonder Man/
off anders sonder Hombaer geen Procuratie op jemanden/
als oock niet eenige andere acten int' Gerichte bestendiglick
konnē passeren : Nochtans sal die Man als Hombaer
over sijne huysvrouwe haere goederen ende saccken / soe in
als buyten rechte / sonder procuratie daer toe te hebben/ver-
richten moghen.

Die Procuratie ofte Volmacht staet
semant vyz vooz die Litis Contestatie te reuoceren / ende niet
daer nae / ten sy upt goede redenen tot kentenisse vant' Ge-
richte. Haer als die Constituent failleert / oft vluchtigh wozt/
daermede wozt die macht ende constitutie eenes Volmachi-
gers / oock nae die Litis Contestatie ge-eyndigt : Ende wan-
neer een Constituent komt te overliden / sal t' Proces van die
erffgenamen geresumeert / est die Doozspaccke van nyentwē
met volmacht versien moeten worden.

BORGEMEESTEREN

E N D E

R A A D T

I N G R O N I N G E N ,

DOEN TE WEETEN.

Alzo Wy dagelijks bevinden / dat de
Werkten / Straten / Cingels / mit
gaders alle andere publike Plaatzen en Diepwallen / hoe langer hoe meerder met allerhande dreck en vuilnisse worden besmeten / ende dat de beborens daar tegens gemaakte Ordonnantien niet na behoren worden geobserveert, noch de Straten en andere publike Plaatzen gereinigt / waar door niet alleen de lucht met alle vuile en schadelijke stank wordt geïnfecteert, de gedaante en anschouw der publike Plaatzen schandelijk ontciert / maar ook de passagie derzelver / tot een algemeen ongerijf der Ingesetenen en vzeemde belemmert.

dronckenschappen die dagelick gebueren in onsen landē
van herwaertsouer in diuersche cabarettē tauerneñ eñ
logpsen die besiden sweechs gehouden wordē/ bupten ste
den ende dorpen ende den rechten openbaren heer banē/
ende in andere plecken oock inden feestē eñ hermissen/
ende sonderlinge opte geschillen dootslagen eñ ander in-
conuenientie daer wpt procederende/ hebben wij ghesa-
tueert ende geordineert/ statueren eñ ordonnerē dat alle
die feestē eñ hermissen in elck van onsen landē gehoude
sullen wordē op eenen dach sulc als by ons oft onse voirse
seer lieue ende beminde suster die Coninginne Aegēte in
onse absentie by aduijs vādē gouuerneurs raden eñ pro-
uincialen rechterē vandē seluen landē binnē viere naest-
comende maenden/ verclaert eñ geordonneert sal wesen
Eñ dat die voirsepde feestē eñ hermissen maer eenē dach
dueren en sullen/ op die verbuerte van vijftien karolus
gulden by ten ghenen eñ elcken van hen die de voirsepde
feestē eñ hermissen bupten eñ langer dan den dach daer
toe geordineert houden sullen/ ende insgelijcx biden ghe-
nen ende elcken van hen die totter voirseider kermisse co-
men sullen/ eñ soe dicwijlen dat gebueren sal.

Dat. xxviij. Artikel.

Dat de ghene dpe bynnen onsen voirsepden landen ende
heerlicheden van herwaertsouer brulocht zullen houdē/
en sullen totten seluen nyet mogē bidden dan haer naeste
vrienden ende maghen ouer beyde zijden/ ende dat inden
getale van twintich personen ten alderhoochsten/ eñ dat
die feestē vander voirsepder brulocht en sal maer mogen
dueren dan den principalen dach/ eñ des anderen daechs
tot nader noenen/ opte verbuerte van twintich karolus
gulden/ biden ghenē eñ elck van hen die de contrarie wēt
souden/ soe biden ghenen die de brulocht houden/ als den
ghenen die totte selue comen souden in groteren getale/
ende de naeste vrienden nyet wesen en souden/ ende oock

Zy houdt oec in hare hant een ghelijcke opgaende waghe / ber-
 rijcken alsoo wel als den armen / worden opghelept / ende aenghete-
 ghen gelijcke lasten / ende saken / dwelck by den dyn vroukens ende
 kinderckens / die int beelde dat hier boven staet / bewesen wort: het
 welck wy allen regeerders / heeren / ende rechters / tot enen inganc
 van dit reghenwoordich werck / om dat alsoo te oberdenken / ende
 so.

brief / te senden Specificatie van de Goederen in qua-
litéyt / quantitéyt / nómbe ende gewichte / op ycene als
vooren.

¶ ¶ A.

Item / dat eenen Zabander syne residentie nemende
buiten Zabant / al waer het oock in een ander vyve
Stadt / synen vydom verbeurt.

¶ ¶ A A.

Item / dat eenen factooz willende syne factorie verla-
ten / geenem vydom en sal genieten / dan een half jaer na
dat hy syne factorie sal verlaten hebben / en het selve op 't
Comptoir sal aengegeven en verklaert hebben.

¶ ¶ A A A.

Item / dat insgelijcks oock niemant van de gelochte
Poiters van eenige vyve Steden vydom en sal mogen
genieten / dan na dat hy een jaer en ses weken vyve Poir-
ter sal hebben geweest / ende in de voorszeyde vyve Ste-
den ofte Stadt / syne fire residentie ende domicilie gehou-
den / sonder dat nochtans het selve plaetse sal gypen ten
respekte van Personen / geboren buiten de seventien Pro-
vincien.

¶ ¶ A D.

Item / dat alle Commisen / Cherchers / ofte andere /
wesende in den dienst van den Tol / sullen vermogen az-
resten te doen op Personen en Goederen / niet min ofte
meer dan of sy Offieieren waren van Justitie / en dat sy
voorz sulchs in hume relasen ende verklaren sullen werden
geloof.

¶ ¶ D.

Item / dat als'er questie viele / nopende het aenstaen
van eenige Goederen / tusschen de Aenbzyngers ofte De-
nunciateurs / dat alsdan vooz eerste Aenbzynger sal ge-
houden worden / die alderceerst het aengeslagen Goedt op
het

PLACCAET

E N D E

Ordonnantie op 't Stuck

van de Generale ende Gemeene

Middelen / by de Staten van de Ver-
eenighde Provincien bewilliget tot onder-
standt van de gemeene Saecke.

Inhoudende mede 't Verbodt met de Vyanden
ofte op der Vyanden Landen te handelen.

E Staten

Generael der Ver-
eenichde Nederlanden /
Allen den ghenen die
dese tegenwoordige ge-
toont sullen worden /
Saluyt : Alsoo omme
metten geboegelijcken /
gelijckmatichcken / en-
de minstquestelijcken
Middelen / te verballen

d'onkosten van den Oorzoge / tot beschermnisse der
voorsz. Landen / ende wederstant van den Vyande
nodich / met goede rijpe ende voorzbedachte deli-
beratie / in den Tractaet van de Reductie met
de Stadt Groningen gemaect / wel updruckelijck
is geconditioneert ende besproocken / dat de voorsz.

¶

Stadt